

Plan van Aanpak Inventariserend veldonderzoek (IVO-O) door middel van booronderzoek**KNA protocol 4003****Plangebied: Watertorenplein Zandvoort****Projectnummer Sweco: 372671****Opsteller: Hilde Boon, MA (senior KNA-archeoloog / Senior kNA prospector 39446695)****Datum: 19-03-2020**

Sweco voert archeologisch onderzoek uit onder procescertificaat SIKB BRL 4000 'Archeologie' (versie 4.1) en de protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004. De archeologische werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm van de Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1).

Administratieve gegevens

Uitvoerder	Sweco Nederland B.V.
Provincie	Noord-Holland
Gemeente	Zandvoort
Plaats	Zandvoort
Toponiem	Watertorenplein
Centrum-coördinaat	x: 96.315 / y: 487.330
Opdrachtgever	Gemeente Zandvoort
Oppervlakte plangebied	Circa 5350 m2
Bevoegde overheid	Gemeente Zandvoort

1 Inleiding

Het plangebied betreft de directe omgeving van de watertoren in Zandvoort, alsmede het plein dat hier ten noorden van ligt. Het plein is thans in gebruik als parkeerplaats en bestaat uit verharding (tegels en klinkers).

Gespecificeerde verwachting

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied tot het begin van de 20e eeuw uit duinland heeft bestaan, en mogelijk uit aardappelveldjes. De duinen waar Zandvoort op ligt zijn ontstaan in de 11e eeuw. Voor het ontstaan van deze jonge duinen, lagen er oude duinen, waar tevens bewoning mogelijk was. Er kunnen onder het zand van de jonge duinen archeologische resten verwacht worden die dateren vanaf de Late IJzertijd tot en met de Vroege Middeleeuwen. Op het jonge duinzand kunnen archeologische resten verwacht worden vanaf de late middeleeuwen, de stichtingsperiode van Zandvoort. De verwachting is echter dat de top van het jonge duinzand door activiteiten in moderne perioden in grote mate verstoord zal zijn. Bovendien ligt het plangebied net buiten de historische bewoningskern.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek adviseert Sweco Nederland in het plangebied een inventariserend veldonderzoek uit te voeren in de vorm van een verkennend booronderzoek. Het onderzoek dient gericht te zijn op het vaststellen van de mate van verstoring van de bodem en de aanwezigheid van bodemhorizonten waar bewoning mogelijk kan zijn geweest. Met name wordt gedacht aan de overgang van de jonge naar oude duinen, en/of de aanwezigheid van een ontkalkt niveau.

Geadviseerd wordt om het onderzoek uit te voeren ter plekke van de locaties waar de bodem dieper dan 1 m verstoord gaat worden. De verwachting is dat het mogelijke bewoningsniveau uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd in de top van het jonge duinzand reeds in verregaande mate verstoord is.

Wel dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van resten uit de Tweede Wereldoorlog.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden waarvoor geen vervolgonderzoek is geadviseerd toch onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de minister verplicht (vondstmelding via de bevoegde overheid).

Met het verkennend booronderzoek zal de bodemopbouw en de mate van intactheid daarvan bepaald worden. Het leidt tot beantwoording van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de bodemopbouw in het plangebied?
- Is deze opbouw nog intact?
- Zijn (mogelijke) archeologische waarden aanwezig in het plangebied? Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?
- In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?
- In hoeverre worden de (mogelijke) archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen planontwikkeling?
- Is het plangebied voldoende onderzocht? Zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek kan worden geadviseerd?

Uitvoeringsplan veldwerkzaamheden

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen is de volgende onderzoeksmethode geschikt:

- Aantal boringen: 6
- Boorgrid: evenredig verspreid, waar mogelijk ivm gebouwen en verhardingen
- Diepte boringen: 0,3 m onder diepste verstoringsniveau
- Boormethode: handboringen edelman 7 cm
- Bemonstering: visueel (zoutzuur) / zeven

Deze methode is gebaseerd op KNA-protocol 4003 en de Leidraad inventariserend veldonderzoek, deel karterend booronderzoek van de SIKB, en heeft een betrouwbaarheid van 100% voor het opsporen van vindplaatsen met een archeologische laag, een matig hoge vondstdichtheid en een oppervlakte van minder dan 2000 m². Vindplaatsen met een lage vondstdichtheid, een kleinere omvang, alsmede lineaire vindplaatsen en puntelementen kunnen hiermee niet worden gekarteerd.

De bodemtextuur en archeologische indicatoren worden beschreven volgens SBB 5.1 van het NITG-TNO waarin ondermeer de standaard classificatie van bodemmonsters volgens NEN5104 wordt gehanteerd. De X- en Y-coördinaten worden bepaald aan de hand van de lokale topografie en ingemeten met een GPS.

Monsternameplan

Relevante archeologische indicatoren zullen worden bemonsterd en meegenomen in daartoe geschikt verpakkingsmateriaal. Na het veldwerk worden de monsters in eerste instantie beoordeeld op hun waarde voor eventuele nadere uitwerking en analyse.

N.B. deze werkwijze dient te worden afgestemd met de bevoegde overheid (gemeente Zandvoort)/.

Afbeelding 1: Locatie plangebied

Afbeelding 2: Google Streetview oktober 2018 vanaf de watertoren gezien naar het noorden gericht.